

STANDARD 1

Cíle a způsoby činnosti pověřené osoby

a) Pověřená osoba má písemně definováno a zveřejněno poslání, cíle, cílovou skupinu a zásady své činnosti, a to formou srozumitelnou cílové skupině, se kterou pracuje. Pověřená osoba má zveřejněn seznam činností, které vykonává na základě pověření.

Poslání:

Posláním SOS Přístav je podporovat osoby poskytující pěstounskou péči v péči o přijaté děti zejména:

- v zajišťování bezpečí dětí a péči o ně,
- v naplňování konkrétních individuálních potřeb přijatého dítěte,
- v podpoře vztahů dítěte k jeho rodině a dalším blízkým osobám,
- ve vytváření bezpečných dlouhodobých vztahů s dětmi,
- ve spolupráci s dalšími odborníky podporujícími dítě.

Cíle:

Cílem SOS Přístav je podporovat osoby poskytující pěstounskou péči tak, aby jim svěřené děti:

- vyrůstaly v lásce, bezpečí, důvěře, respektu a přijetí,
- vytvářely smysluplné dlouhodobé vztahy jak se svojí původní rodinou, tak s rodinou pěstounskou,
- se účastnily rozhodování o svých životech a dostaly srozumitelným způsobem informace o všem, co se jich týká, zejména informace o své historii a důvodech, proč jsou umístěné v pěstounské péči,
- rozvíjely svůj potenciál a byly naplňovány jejich potřeby,
- budovaly svou identitu,
- byly připraveny na odchod z pěstounské péče ať již návratem ke svým rodičům nebo jiným osobám blízkým nebo osamostatněním v dospělosti.

Cílové skupiny:

Klientem SOS Přístav jsou:

- Osoby poskytující pěstounskou péči jakožto smluvní strany dohody o výkonu pěstounské péče

Dalšími cílovými skupinami jsou:

- děti v pěstounské péči
- další děti v rodině
- další osoby blízké osobám poskytujícím pěstounskou péči
- rodiče a další osoby blízké pro děti v pěstounské péči při zajištění bezpečného kontaktu dítěte s těmito osobami
- děti, které se na SOS Přístav obrátí
- osoby, které mají zájem poskytovat pěstounskou péči

Zásady při práci s cílovými skupinami:

Ochrana nejlepšího zájmu dítěte – k řešení situace přistupujeme komplexně, způsob pomoci rozvíjíme na základě vyhodnocení nejlepšího zájmu konkrétního dítěte.

Respekt a individuální přístup – respektujeme jedinečnost dětí, osob poskytující pěstounskou péči, při práci s nimi volíme individuální přístup, zohledňujeme jejich vůli a názory, vytváříme podmínky, v nichž se dítě i osoba poskytující pěstounskou péči cítí důstojně, a to zejména s ohledem na zájem dítěte.

Participace – respektujeme právo dítěte vyjádřit svůj názor na situace, které se ho týkají, tento názor bereme vážně a při své práci jej zohledňujeme. Umožňujeme dítěti aktivně se účastnit všech záležitostí týkajících se jeho života.

Soukromí a vzájemná důvěra – plně respektujeme soukromí dítěte i rodiny poskytující pěstounskou péči, dbáme na ochranu osobních údajů a dalších získaných informací, usilujeme o takovou spolupráci, která podporuje vzájemnou důvěru a respekt.

Dodržování lidských práv a základních svobod – řídíme se zejména Úmluvou o právech dítěte a Směrnicí OSN o náhradní péči o děti, Etickým kodexem a dalšími vnitřními předpisy.

Přijímáme dlouhodobý závazek – usilujeme o dlouhodobou spolupráci se všemi našimi partnery, s klienty po dobu, kdy naši pomoc potřebují, ale také s pracovníky, dárci a podporovateli.

Podporujeme komunity – vnímáme rodiny poskytující pěstounskou péči a jim svěřené děti jako součásti komunity, v níž žijí, spolupracujeme s dalšími poskytovateli služeb a podpory, podporujeme i neformální vazby v komunitě a snažíme se o jejich posílení.

Poskytované činnosti v rámci doprovázení pěstounských rodin v SOS Přístav:

Osobám poskytujícím pěstounskou péči nabízíme:

- podporu klíčového pracovníka, který rodinu navštěvuje a je s ní v pravidelném kontaktu,
- odborné poradenství nebo terapie, případně zprostředkování odborné pomoci, kterou sami neposkytujeme,
- vzdělávání pro rozvoj znalostí a dovedností potřebných pro výkon pěstounské péče,
- pomoc se zvládnutím situací specifických pro náhradní rodinnou péči, zejména zpracování minulosti dítěte a rozvíjení a udržování vztahů dítěte s původní rodinou, včetně zajištění podpory osobního kontaktu dítěte s jeho rodinou,
- pomoc se zajištěním osobní péče o přijaté děti po dobu minimálně 14 dní v kalendářním roce a zajištění péče o děti v době, kdy osoba poskytující pěstounskou péči nemůže o dítě pečovat,
- pomoc a podporu s vyřizováním každodenních záležitostí chodu pěstounské rodiny.

Činnost SOS Přístav realizujeme na základě pověření k výkonu sociálně právní ochrany. Aktuální verze pověření s výčtem všech činností, které SOS dětské vesničky na základě pověření mohou vykonávat, je k dispozici na webových stránkách <https://www.sos-vesnicky.cz/o-nas/kdo-jsme/povereni-a-registrace/>.

Více informací o dalších službách a činnostech poskytovaných SOS dětskými vesničkami naleznete zde:

- Webové stránky: <https://www.sos-vesnicky.cz/co-delame/detail/pestounska-pece/>
- Brožurky, letáky, informační materiály
- Nástěnka v prostorách organizace
- Sociální síť, mediální kampaně, tiskové konference.

b) Pověřená osoba má písemně zpracována vnitřní pravidla vymezující možný střet zájmů zaměstnanců pověřené osoby a osob z cílové skupiny, včetně pravidel pro řešení těchto situací.

SOS dětské vesničky poskytují své služby na základě pravidel a postupů, které chrání práva dětí a osob pečujících či osob v evidenci. Svým jednáním se snaží předcházet střetu zájmů u dětí, osob pečujících a osob v evidenci i zaměstnanců, kteří služby poskytují. Střety zájmů mohou nastat při činnostech, kdy vznikají vztahy založené na vzájemných právech a povinnostech. Všichni zaměstnanci jsou povinni řídit se Etickým kodexem, vnitřními předpisy a směrnicemi, a tak předcházet situacím, kdy by mohlo ke střetu zájmů dojít. Vedení organizace průběžně monitoruje situace, kdy by mohl nastat střet zájmů, a vytváří vnitřní předpisy na jejich prevenci a řešení.

Možné střety zájmů:

- Osoby pečující a jim svěřené děti, případně jeho osoba blízká jsou v příbuzenském vztahu k zaměstnanci pověřené osoby.
 - *Postup:* Zaměstnanec seznámí svého nadřízeného s tím, že je s klientem, případně jeho osobou blízkou v příbuzenském vztahu. Nadřízený po dohodě s dotyčným zaměstnancem a s klientem pověří výkonem sociálně-právní ochrany u tohoto klienta jiného zaměstnance pověřené osoby nebo doporučí klientovi využít služeb jiné organizace.

- Osoby pečující a jim svěřené děti, případně jeho osoba blízká jsou v blízkém osobním vztahu k zaměstnanci pověřené osoby.
 - *Postup:* Zaměstnanec seznámí svého nadřízeného s tím, že je s klientem, případně jeho osobou blízkou v blízkém osobním vztahu, který by mohl narušovat jeho objektivitu a nezávislost. Nadřízený po dohodě s dotyčným zaměstnancem a s klientem pověří výkonem sociálně-právní ochrany u tohoto klienta jiného zaměstnance pověřené osoby nebo doporučí klientovi využít služeb jiné organizace.

- Osoby pečující a jim svěřené děti si chtějí zajistit nadstandardní zacházení ze strany zaměstnance dárkem nebo nabídkou protislužby.
 - *Postup:* Zaměstnanec je povinen tuto nabídku odmítnout a informovat o této skutečnosti svého přímého nadřízeného.

- Osoby pečující a jim svěřené děti a zaměstnanec mají odlišný názor na způsob řešení dané situace.
 - *Postup:* Zaměstnanec klientovi doporučí postup adekvátní dané situaci. Zaměstnanec vždy informaci zaznamená do zprávy ze schůzky, vývoj situace dále sleduje a podle závažnosti situace informuje orgán sociálně-právní ochrany dětí.

- Osoby pečující a jim svěřené děti po zaměstnanci žádají službu nad rámec poskytovaných služeb (např. ručení u půjčky, poskytnutí či zapůjčení finanční hotovosti, aj.)
 - *Postup:* Zaměstnanec informuje při zahájení spolupráce klienta o poskytovaných službách a podmínkách spolupráce. Tyto informace dle potřeby opakuje a jasně klientovi sdělí, že nemůže poskytnout služby nad rámec poskytované podpory a sdělí důvody. Klientovi je v případě potřeby nápomocen v hledání řešení jeho situace.

- Zaměstnanec preferuje jednoho klienta před ostatními.
 - *Postup:* V těchto případech je velmi důležitým nástrojem pro získání nadhledu supervize či konzultace s dalšími odborníky, při kterých si zaměstnanec může uvědomit své chování. Nad zaměstnanci dohlíží vedoucí zaměstnanec, který průběžně kontroluje, zda klienti dostávají potřebnou péči a je jim věnována dostatečná pozornost dle jejich potřeb.

- Dítě vztahově inklinuje více k pracovníkovi nežli pěstounovi
 - *Postup:* Příklad je vhodný probrat v týmu, příp. na supervizi, mluvit s dítětem o roli pěstounů a jeho postavení v pěstounské rodině, doporučit rodině konzultaci u psychologa.

- Pracovník straní jednomu z členů pěstounské rodiny
 - *Postup:* Typickou situací pro tento střet zájmů může být např. to, když pracovník utvoří “koalici” s dítětem proti pěstounovi. Pracovníci s dětmi vytvářejí vztah důvěry, dítěti dávají dostatečný prostor, názory a vyjádření dítěte berou vážně. Pokud však zaznamenají ze strany dítěte vyjádření “stížností” na pěstouna, a mají-li zároveň pochybnosti o dostatečných kompetencích pěstouna, přinášejí takový případ neodkladně na intervizi případně supervizi.

- Střet zájmů mezi členy rodiny
 - *Postup:* Dojde-li ke střetu zájmů mezi jednotlivými členy rodiny nebo mezi někým z pěstounské rodiny a osobou blízkou dítěti, snaží se doprovázející pracovník nalézt smírné řešení přijatelné pro všechny při zajištění ochrany dítěte, jeho oprávněných zájmů, práv a potřeb. V případech závažnějších sporů nebo střetů v rámci rodinných systémů doprovázející pracovník případ přináší na intervizi, supervizi nebo na konzultaci s vedoucím služby.

Nastane-li nová výše nepopsaná situace, bude po konzultaci v týmu, příp. se supervizorem provedena aktualizace příslušného standardu.

Přílohy:

Etický kodex SOS dětských vesniček

Pověření k výkonu sociálně-právní ochrany

Směrnice PD 3 Poskytování podpory pěstounským rodinám

Zpracovala:	Mgr. Kateřina Šlesingerová
Aktualizovali:	Mgr. Adéla Ticová, Martin Triebenekl, DiS.
Schválila:	Mgr. Jindra Šalátová
První vypracování:	1. 8. 2018
Aktualizace:	21. 8.2019, 23.3.2020